

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “เส้นทางและหลักปฏิบัติของการเป็นผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ไทย” คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลมาจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเชิงพรรณนาโดยอธิบายและวิเคราะห์เส้นทางและหลักปฏิบัติสำหรับการเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดีในอนาคต ผู้วิจัยได้จัดลำดับการวิเคราะห์และรายงานผลข้อมูลโดยแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ผลจากการศึกษาเอกสาร
2. ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่ทำงานสายข่าวหรือผู้ประกาศข่าวที่ประสบความสำเร็จและอยู่ในวงการมากกว่า 10 ปี
3. ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกาศข่าวที่ได้รับการเสนอชื่อจากผู้ประกาศข่าวที่ประสบความสำเร็จและอยู่ในวงการมากกว่า 10 ปี

ทั้งนี้ ในการรายงานผลการวิจัยทั้ง 3 ส่วนจะจัดเป็นกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเป็นการรายงานตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เส้นทางของการเป็นผู้ประกาศข่าว
2. หลักปฏิบัติของผู้ประกาศข่าวที่ดี

4.1 ผลจากการศึกษาเอกสาร

4.1.1 เส้นทางของการเป็นผู้ประกาศข่าว

1) การศึกษาและการฝึกอบรม

การศึกษาและการฝึกอบรมเกี่ยวกับผู้ประกาศข่าวถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งสำหรับการเป็นผู้ประกาศข่าว ดังจะเห็นได้จากเกณฑ์การรับสมัครผู้ประกาศข่าวของกรมประชาสัมพันธ์ที่ระบุว่า ผู้ที่จะสมัครเป็นผู้ประกาศข่าวได้นั้นจำเป็นต้องมีการศึกษาอย่างน้อยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งบุคคลที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวจะสามารถเข้ารับการฝึกอบรมสำหรับนักจัดรายการ

ทั่วไปเป็นเวลา 3 สัปดาห์หรือ ผู้ที่ทำหน้าที่จัดรายการซึ่งสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องส่งเข้ารับการอบรมเป็นเวลา 8 สัปดาห์ และเมื่อผ่านการอบรมแล้วจึงจะได้รับใบรับรองในการเป็นผู้ประกาศ

อย่างไรก็ดีแม้ว่ากรมประชาสัมพันธ์จะได้ยกเลิกการอบรมใบผู้ประกาศไปแล้ว แต่ยังมีหน่วยงานที่เข้ามารับผิดชอบในการฝึกอบรม นั่นคือ สมาคมกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ โดยหนึ่งในเกณฑ์ที่จะให้ใบผู้ประกาศนั้นระบุว่าจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดรายการ

2) การปรากฏกาย

การปรากฏตัวของผู้ประกาศข่าวมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์เป็นบุคคลที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีทั้งภาพและเสียง ดังนั้นการปรากฏตัวของผู้ประกาศข่าวนอกจากจะสร้างความสนใจแล้วยังส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข่าวอีกด้วย

การปรากฏกายในที่นี้ได้แก่

1) **การเคลื่อนไหว** ซึ่งประกอบไปด้วยการแสดงสีหน้า กลวิธีการมอง การประสานสายตาที่มองไปยังผู้รับสาร การแสดงออกทางท่าทางต่างๆ รวมไปถึงการแสดงท่าทางในการนำเสนอที่ควรจะมีความเป็นธรรมชาติ ทำตัวตามสบายไม่มากหรือน้อยจนเกินไป แต่อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่กำลังเสนออยู่

2) **การแต่งกาย** เนื่องจากการอ่านข่าวต้องการความน่าเชื่อถือดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องแต่งกายให้เหมาะสม เรียบร้อยตามสมัยนิยม หลีกเลี่ยงการแต่งกายที่มากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้รับสารให้ความสนใจกับการแต่งกายมากกว่าเนื้อหาของข่าว

3) **บุคลิกภาพ** ผู้ประกาศข่าวต้องมีความน่าเชื่อถือ นิ่ง และสุขุม เพื่อที่จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือมากที่สุด นอกจากนี้จำเป็นต้องมีความเป็นมิตร สามารถสร้างความประทับใจแก่ผู้พบเห็นด้วย

4) **น้ำเสียง** ควรจะมีเสียงดังพอสมควร มีความเร็ว คำสั่งและหางเสียงจะต้องมีความสมดุลกัน ไม่เร็วหรือช้าจนเกินไป ไม่ห้วนหรือยานกลางจนเกินไป ต้องมีความแจ่มใส นุ่มนวลชวนฟัง และควรมีหางเสียงท้ายประโยคด้วย น้ำเสียงที่ใช้ในการประกาศข่าวที่เหมาะสมจะทำให้เกิดความน่าสนใจ ความเชื่อถือ อีกทั้งยังสร้างความประทับใจแก่ผู้รับสารด้วย

5) **ภาพลักษณ์** ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าการรายงานข่าวนั้นจำเป็นจะต้องมีความน่าเชื่อถือ ดังนั้นผู้ประกาศข่าวจำเป็นจะต้องมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นคนที่สามารถเป็นตัวอย่างในเรื่องของความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจได้

3) ทักษะในการสื่อสาร

หน้าที่ของผู้ประกาศข่าวคือการอ่านข่าวออกเสียงให้แก่ผู้รับสารได้ฟัง ดังนั้นทักษะในการสื่อสารที่มีความจำเป็นคือ

- 1) ทักษะในการอ่านทั้งภาษาไทย ภาษาท้องถิ่น และภาษาต่างประเทศ ต้องอ่านได้อย่างรวดเร็วและคล่องแคล่ว
- 2) ทักษะในการออกเสียง ผู้ประกาศข่าวจะต้องออกเสียงได้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะข้อความหรือคำพูดที่มีอักษรควบกล้ำ เช่น /ล/ร/กว/ทร/คว/ ขว/ และระว่างการออกเสียง /ห/ ขึ้นจมูก
- 3) ปฏิภาณไหวพริบ นอกจากทักษะในการอ่านและพูดแล้วปฏิภาณไหวพริบถือว่าเป็นอีกทักษะหนึ่งที่คุณประกาศข่าวจำเป็นต้องมี เนื่องจากรายการข่าวนั้นเป็นรายการสด ไม่มีการบันทึกเทปล่วงหน้า ดังนั้นจึงมีโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดได้ตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ผู้ประกาศข่าวจึงควรมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

4) ความรอบรู้

ความรอบรู้หมายถึงความรอบรู้เฉพาะด้านที่ตนได้ศึกษามาและความรู้ทั่วไป ทั้งนี้เพราะผู้ประกาศข่าวจะต้องมั่นใจว่าข่าวที่ตนเองกำลังประกาศอยู่นั้นมีความถูกต้อง ด้วยเหตุนี้เองผู้ประกาศข่าวจึงจำเป็นต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา และจำเป็นต้องเปิดรับสื่อที่หลากหลาย

นอกจากนี้ผู้ประกาศข่าวจำเป็นต้องเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนการประกาศข่าวเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาที่จะนำเสนอซึ่งนอกจากจะเป็นการทำความเข้าใจในเรื่องที่ต้องการเสนอแล้วยังเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาข่าวอีกด้วย

5) ประสพการณ์การทำงาน

ประสพการณ์การทำงานเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มทักษะต่างๆในการทำงานทั้งในแง่ของการปรากฏกาย การใช้สีหน้า การวางท่าทาง การเคลื่อนไหว การแต่งกาย และอื่นๆ เหมาะสมกับเนื้อหาของข่าวที่อ่านอยู่ นอกจากนี้ผู้ประกาศข่าวยังสามารถใช้ประสพการณ์การทำงานในการเพิ่มพูนทักษะการสื่อสารอีกด้วย

4.1.2 หลักปฏิบัติของผู้ประกาศข่าวที่ดี

เมื่อได้เป็นผู้ประกาศข่าวแล้ว จำเป็นจะต้องมีหลักปฏิบัติควบคู่ไปด้วยเพื่อให้เป็นผู้ประกาศข่าวที่ดี ซึ่งประกอบด้วย

1) มีทัศนคติที่ดีต่องานและมีความรักในอาชีพ

จากการศึกษาพบว่าหลักปฏิบัติพื้นฐานของผู้ประกาศข่าวที่ดีคือจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่องานที่ตนเองทำอยู่ เนื่องจากการมีทัศนคติที่ดีต่องานจะทำให้ทำงานได้อย่างมีความสุขและมีแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อให้งานออกมาดี

2) มีความประพฤติดี

เนื่องจากอาชีพผู้ประกาศข่าวเป็นอาชีพที่ต้องการความน่าเชื่อถือ ดังนั้นผู้ประกาศข่าวจึงควรมีความประพฤติดีเช่น ทำตนให้เหมาะสม ถูกต้องตามหลักบรรทัดฐานที่ดี มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง

3) มีจรรยาบรรณ

เนื่องจากอาชีพผู้ประกาศข่าวเป็นอาชีพที่ต้องการความน่าเชื่อถือ อีกทั้งผู้ประกาศข่าวยังเป็นบุคคลสาธารณะที่คนทั่วไปรู้จัก ดังนั้นผู้ประกาศข่าวจึงจำเป็นต้องรักษาจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือของอาชีพ โดยจรรยาบรรณประกอบด้วย ความเที่ยงตรง ไม่บิดเบือน รักษาความเป็นจริง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ทำตนให้เหมาะสม รักเกียรติ รักศักดิ์ศรี และเคารพในสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น โดยเฉพาะบุคคลสาธารณะ รวมถึงปกปิดแหล่งข่าวด้วย

4) พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

การพัฒนาตนเองอยู่เสมอถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้ประกาศข่าวสามารถอยู่ในสายอาชีพได้นาน การพัฒนาตนเองทำให้ผู้ประกาศข่าวสามารถปรับตัวได้ทันต่อโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การพัฒนาตนเองนั้นสามารถพัฒนาได้ในหลายด้าน เช่น ทักษะการอ่านและการพูด การสร้างสรรค์เทคนิคต่างๆ เพื่อสร้างความน่าสนใจและความเชื่อถือ อย่างไรก็ตามการจะพัฒนาตนเองให้เป็นไปในทิศทางใดนั้นจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานของการรู้จักประเมินผลงานของตนเองเสียก่อน กล่าวคือผู้ประกาศข่าวที่ดีจำเป็นต้องประเมินผลงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาตนเอง

4.2 ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่ทำงานสายข่าวหรือผู้ประกาศข่าวที่ประสบความสำเร็จและอยู่ในวงการมากกว่า 10 ปี

4.2.1 เส้นทางของการเป็นผู้ประกาศข่าว

1) การศึกษา การฝึกอบรม

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกาศข่าวที่มีประสบการณ์อยู่ในสายอาชีพข่าวมากกว่า 10 ปี จำนวนทั้งหมด 5 ท่าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษา และการฝึกอบรมออกเป็นสองประเด็นคือ ก) การศึกษาทางด้านสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสายอาชีพ ได้แก่ นิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ ข) การฝึกอบรมและการสอบใบผู้ประกาศ

ก) การศึกษาทางด้านสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสายอาชีพ ได้แก่ นิเทศศาสตร์ หรือวารสารศาสตร์

ในประเด็นนี้ผู้ให้ข้อมูลทั้งห้าท่านได้ให้แสดงทัศนะว่า ผู้ที่จะเข้ามาเป็นผู้ประกาศข่าวนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องจบจากสายนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์โดยตรงก็สามารถเข้ามาเป็นผู้ประกาศข่าวได้ ทั้งนี้การมีภูมิหลังทางสายนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์นั้นสามารถช่วยให้มีความรู้ในแง่ของทฤษฎีเท่านั้น ส่วนทักษะและความชำนาญในสายอาชีพจะมีได้ก็ต่อเมื่อเข้ามาทำงานแล้วอย่างจริงจัง แต่อย่างไรก็ดีทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้แม้จะไม่ทั้งหมดก็ตาม

ข) การฝึกอบรมและการสอบใบผู้ประกาศ

เนื่องจากปัจจุบันผู้ประกาศข่าวรุ่นใหม่ส่วนใหญ่มักมีปัญหาในเรื่องการออกเสียงไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ผู้ให้ข้อมูล 4 ใน 5 ท่าน มีความคิดเห็นว่า การฝึกอบรมและการสอบใบผู้ประกาศเป็นสิ่งจำเป็นแม้ว่าปัจจุบันการฝึกอบรมและการสอบใบผู้ประกาศจะยกเลิกไปแล้ว แต่การฝึกอบรมและการสอบใบผู้ประกาศถือได้ว่าเป็นการสร้างมาตรฐานให้กับบุคคลที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวให้มีมาตรฐานเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นการฝึกฝนให้ผู้ประกาศข่าวได้ฝึกออกเสียง การใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักการอีกด้วย อย่างไรก็ตาม มีผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความเห็นว่า กฎเกณฑ์การสอบใบผู้ประกาศไม่ควรจำกัดอยู่ที่รูปแบบของการอ่านเพียงแบบเดียว เนื่องจากลักษณะของการอ่านข่าวในปัจจุบันสามารถทำได้หลากหลายลีลาและรูปแบบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลที่มีความคิดเห็นแตกต่างออกไปท่านหนึ่งได้อธิบายว่า การสอบใบผู้ประกาศไม่มีความจำเป็นแต่อย่างใด เนื่องจากสถานีโทรทัศน์สามารถคัดเลือกผู้ประกาศของตนได้ และใบผู้ประกาศเป็นสิ่งที่กำหนดโดยระบบราชการ ซึ่งมีข้อด้อยคือไม่สามารถติดตามผลได้ นอกจากนี้ไม่ควรตัดสินความสามารถของคนด้วยการอ่านข้อความที่ใช้สอบแต่เพียงอย่างเดียว

2) การปรากฏกาย

จากการสัมภาษณ์พบว่า การปรากฏกายในความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสามารถจำแนกได้ดังนี้

ก) หน้าตา

แม้ว่าผู้ประกาศข่าวดูเหมือนไม่มีความจำเป็นต้องใช้หน้าตาในการทำงานเช่นเดียวกับดารา นักร้อง อย่างไรก็ตาม หน้าที่ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างแรกที่ได้รับสารให้ความสนใจ ดังนั้นผู้ประกาศข่าวจึงควรเป็นคนที่หน้าตาดี โดยไม่จำเป็นต้องสวยและหล่อมาก ทั้งนี้ ผู้ประกาศข่าวจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเรื่องหน้าตาด้วยการหมั่นดูแลหน้าตาให้ดูดีอยู่เสมอ เช่น แต่งหน้าหรือทำผมให้เข้ากับหน้า เป็นต้น

ข) บุคลิกภาพ

เนื่องจากการรายงานข่าวจำเป็นต้องทำให้ผู้รับสารเชื่อว่าข่าวที่นำเสนอเป็นความจริง ดังนั้นผู้ประกาศข่าวจึงต้องมีความน่าเชื่อถือ โดยสร้างได้จากบุคลิกของผู้ประกาศข่าวเอง นั่นคือ ผู้ประกาศข่าวจะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกดี มีการเคลื่อนไหว ท่วงท่า และการแต่งกายที่จะช่วยเสริมให้ดูดี ดังที่ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นไว้

“...คืออย่างน้อยต้องมีมาด ไม่ใช่เก๋จนน่าหมั่นไส้ รู้จักสื่อสารทางสายตา...หน้าตาไม่จำเป็นต้องดีมาก ต้องดูดี สمارท น่าเชื่อถือ...”

อัชมา สุวรรณปากแพรก

“ผู้ประกาศข่าวต้องมีบุคลิกแตกต่างจากผู้สื่อข่าวธรรมดา... เพราะว่าทีวีมันเป็นเรื่องของการดูและฟัง ภาพและเสียงจึงสำคัญ”

สมเกียรติ อ่อนวิมล

ค) ภาพลักษณ์

เนื่องจากผู้ประกาศข่าวถือได้ว่าเป็นบุคคลสาธารณะ และเป็นที่รู้จักของประชาชน ดังนั้นนอกจากผู้ประกาศข่าวจะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกดีเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแล้วยังจำเป็นต้องมีภาพลักษณ์ที่ดีด้วย การจะมีภาพลักษณ์ที่ดีได้นั้นจะต้องรู้จักวางตัวให้เหมาะสม

ทั้ง “ในจอ” และ “นอกจอ” เช่น มีความประพจน์ที่ดี วางตัวเป็นกลาง ไม่แสดงความคิดเห็น เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่เที่ยวในสถานบันเทิง เป็นต้น

3) ทักษะในการสื่อสาร

ทักษะในการสื่อสารสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ทักษะคือ

ก) การอ่านและการออกเสียง

การอ่านและการออกเสียงถือได้ว่าเป็นทักษะสำคัญที่ผู้ประกาศข่าวควรมี ทักษะการอ่านนั้นช่วยให้รู้ถึงตัวสะกด เมื่อเกิดการพิมพ์ทข่าวผิดพลาด ก็สามารถแก้ไขและออกเสียงให้ถูกต้อง ดังนั้นผู้ประกาศข่าวจึงต้องตาไว และไม่ก้มอ่านทุกตัวอักษร ส่วนทักษะในการออกเสียงนั้นถือได้ว่าเป็นสิ่งพื้นฐานที่ผู้ประกาศข่าวจำเป็นต้องมี โดยจะต้องออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน ใช้คำควบกล้ำให้ถูกต้องและเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป มีจังหวะในการอ่านไม่รวดเร็วหรือช้าเกินไป ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นเรื่องการอ่านและการออกเสียงไว้

“คนที่จะมาอ่านข่าวต้องอ่านคำควบ คำกล้ำ ต้องอ่าน
ภาษาไทยแตกฉาน”

อัชฌา สุวรรณปากแพรก

“ [การอ่านออกเสียง]...อันนี้เป็นเบสิกพื้นฐาน เพราะ
จะต้องอ่านออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจน คำควบกล้ำ จังหวะจะ
โคนในการอ่าน”

ศุภรัตน์ นาคบุญนำ

“สิ่งแรกที่จะต้องสอบผ่านเป็นมาตรฐานที่จะต้องรักษา
ไว้นั้นคือ การออกเสียงควบกล้ำ ภาษาให้ชัดเจน วรรคตอน
ความรู้ในแต่ละคำ”

กรรณิกา ธรรมเกษร

ข) ปฏิภาณไหวพริบ

เนื่องจากรายการข่าวเป็นรายการสด ไม่มีการบันทึกเทปดังนั้นอาจมีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ผู้ประกาศข่าวจึงควรเป็นผู้มีปฏิภาณไหวพริบที่ดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ รวมถึงการมีสมาธิที่ดีในการที่จะไม่แสดงให้ผู้ชมได้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นขณะอ่านข่าวอยู่

4) ความรอบรู้

ความรอบรู้ คือความรู้รอบตัวที่ผู้ประกาศข่าวควรมีทั้งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวและความรู้รอบตัว ประโยชน์ของการมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวคือ ในกรณีที่บทข่าวที่ได้รับมานั้นเกิดความผิดพลาด ผู้ประกาศข่าวสามารถแก้ไขข้อมูลดังกล่าวให้ถูกต้องได้ หรือกรณีต้องสัมภาษณ์สดก็จะสามารถถามคำถามได้อย่างชาญฉลาด และสามารถ “เข้าถึง” ข่าวได้ ส่วนความรู้รอบตัวในเรื่องทั่วไป เช่น รู้คำอ่านที่ถูกต้อง เป็นต้น

5) ประสบการณ์การทำงาน

จากการสัมภาษณ์พบว่าประสบการณ์การทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการเป็นผู้ประกาศข่าว เนื่องจากการเรียนหรือการฝึกอบรมนั้นเน้นศึกษาทฤษฎีเป็นหลัก ผู้ที่ผ่านการศึกษาหรืออบรมมาแล้วจึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ในเรื่องการทำงาน เพื่อเป็นการฝึกและเพิ่มทักษะให้กับตนเอง อย่างไรก็ตามก็ดีผู้ให้ข้อมูลบางท่านเห็นว่า การจะเข้ามาเป็นผู้ประกาศข่าวนั้นควรจะเริ่มจากการเป็นผู้สื่อข่าวก่อน ซึ่งนอกจากจะทำให้รู้จักแหล่งข่าว เข้าใจเนื้อหาข่าวอย่างแท้จริงแล้วยังเป็นการสร้างบุคลิกให้มีความน่าเชื่อถืออีกด้วย

4.2.2 หลักปฏิบัติของผู้ประกาศข่าวที่ดี

จากการสัมภาษณ์ถึงวิธีและหลักปฏิบัติของผู้ประกาศข่าวที่ดีจากผู้ให้ข้อมูลสามารถแบ่งได้เป็นหัวข้อต่างๆดังนี้

1) พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

เนื่องจากผู้ประกาศข่าวจำเป็นต้องมีความน่าเชื่อถือเพื่อให้ผู้รับสารเกิดความมั่นใจในข่าวที่ได้รับ ดังนั้นผู้ประกาศข่าวจึงต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งในแง่ของการสร้างองค์ความรู้โดยการหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา มีความสนใจในข่าวสารเพื่อให้เกิดความรู้ที่ชัดเจน มีความเข้าใจในเรื่องที่นำเสนอ สามารถจับประเด็นและสรุปได้ อีกทั้งยังต้องหมั่นฝึกฝนการนำเสนอให้เหมาะสม เช่น ฝึกอ่านหนังสือเพื่อเพิ่มทักษะในการอ่าน เป็นต้น ซึ่งประเด็นนี้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงทัศนะไว้ดังนี้

“การเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดี หรือการออกภาคสนามที่ดี ที่สำคัญจริงๆคือ องค์ความรู้ที่ตัวเองต้องสร้างซึ่งองค์กรสร้างให้ไม่ได้ ต้องค้นคว้าด้วยตัวเองแล้วจะทำให้เรามีคุณค่าในสายตาผู้ชมมากยิ่งขึ้น”

อัชฌา สุวรรณปากแพรง

2) วางตัวให้เหมาะสม

ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้นว่าผู้ประกาศข่าวถือเป็นอาชีพที่ต้องการความน่าเชื่อถือ ดังนั้นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่จะสร้างความน่าเชื่อถือ ได้แก่ การวางตัวให้เหมาะสม ซึ่งหมายถึงการเป็นผู้มีบุคลิกดี ทั้งท่วงท่า การเคลื่อนไหว การแต่งกาย รู้จักกาลเทศะ ไม่แสดงความคิดเห็นส่วนตัวผ่านหน้าจอ และนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริง เป็นต้น

3) รักษามาตรฐานในการทำงาน

การเป็นผู้ประกาศข่าวจำเป็นจะต้องรักษามาตรฐานของตนเองให้อยู่ในมาตรฐานที่ดีอยู่เสมอ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจทำงาน อีกทั้งยังต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเองให้ได้ เช่น ต้องอ่านข่าวให้ดีเหมือนกันทุกๆ วัน โดยไม่ปล่อยให้เรื่องกังวลใจหรือไม่สบายใจส่วนตัวส่งผลให้การอ่านข่าวในวันใดวันหนึ่งผิดมาตรฐานที่เคยอ่านเป็นปกติไป เป็นต้น

4) สร้างประสบการณ์

ก่อนจะเป็นผู้ประกาศข่าวจำเป็นจะต้องสร้างประสบการณ์สายอาชีพให้กับตนเองก่อน โดยควรเริ่มจากการเป็นผู้สื่อข่าว เพื่อเป็นการเรียนรู้ในขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ เมื่อสร้างประสบการณ์จนเกิดความชำนาญและความน่าเชื่อถือแล้วจึงเข้ามาเป็นผู้ประกาศข่าวดังเช่นที่ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้ว่า

“ใครจะเป็นผู้ประกาศต้องมาจากสนามข่าว...”

อัชฌา สุวรรณปากแพรง

“ผู้ประกาศข่าวที่ดีต้องมาจากการเป็นผู้สื่อข่าวที่ซ้ำของ มีประสบการณ์มาหลายปีจนรู้เรื่องข่าวโดยทั่วไปอย่างดี”

สมเกียรติ อ่อนวิมล

5) มีจรรยาบรรณและยึดมั่นในหลักวิชาชีพ

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ทั้งหมด เน้นในเรื่องจรรยาบรรณและหลักวิชาชีพ โดยได้แสดงความคิดเห็นว่าผู้ประกาศข่าวควรยึดมั่นในจรรยาบรรณและหลักวิชาชีพของนักสื่อสารมวลชน เนื่องจากผู้ประกาศข่าวถือว่าเป็นบุคคลสาธารณะ เป็นผู้มีชื่อเสียง ดังนั้นผู้ประกาศข่าวที่ดีจึงไม่ควรทำงานเพื่อแสวงหารายได้ ไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจการเมืองหรือผู้มีอิทธิพล อีกทั้งมีความจงรักภักดีต่อผู้รับสาร โดยทำตัวเป็นกลาง เสนอแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม แสดงข้อมูลที่เป็นความจริง ไม่แสดงความคิดเห็นส่วนตัว

4.2.3 รายชื่อผู้ประกาศข่าวที่ได้รับการเสนอชื่อจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1

จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ได้เสนอชื่อผู้ประกาศข่าวยุคปัจจุบัน รวมจำนวนทั้งสิ้น 14 คนดังนี้

- 1) สายสวรรค์ ขยันยิ่ง
- 2) กิตติ สิงหาปัด
- 3) อรวรรณ กลิ่นวิรัตน์กุล
- 4) วราภรณ์ สมพงษ์
- 5) มนต์ ตั้งสุข
- 6) ศศินา วิมุตตานนท์
- 7) นารากร ดิยาชน
- 8) อริสรา กำธรเจริญ
- 9) วิศาล ศิลภวานิช
- 10) กิติมา ณ ถลาง
- 11) ชีระ ชาญอนุพันธ์ผล
- 12) นิลาวันย์ พาณิชย์รุ่งเรือง
- 13) ชัยรัตน์ ถมยา
- 14) ดวงพร อัสววิไล

ในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อหาตัวแทนผู้ประกาศข่าวยุคปัจจุบันจำนวน 5 ท่าน จากการจัดอันดับผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มแรกทั้งหมด แต่เนื่องจากมีเพียง 2 ท่านคือ สายสวรรค์ ขยันยิ่ง และกิตติ สิงหาปัด ที่ได้รับการเสนอชื่อโดยผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มแรกทั้งหมดหรือร้อยละ 80 ของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มแรกทั้งหมด (ดังรายละเอียดใน ส่วนที่ 2 ภาคผนวก ข) ด้วยเหตุนี้ การวิจัยในครั้งนี้จึงทำการสัมภาษณ์ผู้ประกาศข่าวเพียง 2 ท่านดังกล่าว

ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มแรกได้ให้เหตุผลในการเสนอชื่อผู้ประกาศข่าวทั้งสองว่า เป็นผู้ประกาศข่าวที่มีมาตรฐานในการนำเสนอ กล่าวคือ สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง มีการออกเสียงอักขระและวรรณยุกต์รวมทั้งมีการใช้น้ำเสียงและลีลาที่ดี มีความรู้เรื่องข่าว และผ่าน “สนามข่าว” หรือการทำข่าวจริงมาแล้ว รวมทั้งมีความสามารถในการสัมภาษณ์ และจับประเด็นได้ดี นอกจากนี้ทั้งสองคนยังมีบุคลิกดี วางตัวเหมาะสมทั้งในจอโทรทัศน์และนอกจอโทรทัศน์ ให้ความเคารพผู้ชม ไม่เล่น ไม่ดูถูกผู้ชม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ อีกทั้งยังสามารถสร้างศรัทธาให้กับผู้ชมได้อีกด้วย

4.3 ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกาศข่าวที่ได้รับการเสนอชื่อจากผู้ทำงานสายข่าวหรือผู้ประกาศข่าวที่ประสบความสำเร็จและอยู่ในวงการมากกว่า 10 ปี

ในส่วนของการรายงานผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกาศข่าวที่ได้รับการเสนอชื่อทั้งสองคือ สายสวรรค์ ขยันยิ่ง และ กิตติ สิงหาปัด คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยแนวคำถามชุดเดียวกับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 (ผู้ทำงานสายข่าวหรือผู้ประกาศข่าวที่ประสบความสำเร็จและอยู่ในวงการมากกว่า 10 ปี) มาทำการรวบรวม จัดหมวดหมู่และทำการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเชิงพรรณนาตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เส้นทางของการเป็นผู้ประกาศข่าว
2. หลักปฏิบัติของผู้ประกาศข่าวที่ดี

4.3.1 เส้นทางของการเป็นผู้ประกาศข่าว

1) การศึกษา การฝึกอบรม

ผู้ให้ข้อมูลทั้งสองมีความเห็นว่า การเรียนในสาขาวิชาชีพนิตยศาสตร์หรือวารสารศาสตร์เป็นเพียงปัจจัยส่วนหนึ่งในการเป็นผู้ประกาศข่าวเท่านั้น สิ่งที่สำคัญของการทำข่าวคือการมีความรู้เรื่องประเด็นข่าวและความสำคัญของข่าว

สำหรับประเด็นของการฝึกอบรมและการสอบใบผู้ประกาศนั้นผู้ให้ข้อมูลทั้งสองมีความเห็นตรงกันว่าการสอบใบผู้ประกาศเป็นเหมือนการประเมินเบื้องต้น เป็นแนวทางเพื่อให้ออกเสียงได้ถูกต้องตามอักขรวิธี แต่เนื่องจากไม่ได้เป็นข้อบังคับที่จริงจังจึงทำให้เกิดกรณีปัญหาต่างๆ เช่น คนที่ไม่มีใบผู้ประกาศก็ทำงานไปก่อนแล้วจึงไปสอบในภายหลัง หรือแม้จะไม่มีใบผู้ประกาศเลยก็ไม่มองครัดที่จะบังคับให้ยุติการอ่านออกอากาศหรือมีบทลงโทษจากหน่วยงานรัฐ อย่างไรก็ตาม การ

สอบได้ใบประกาศไม่ได้หมายถึงความสำเร็จในอาชีพการงาน เพราะแม้ว่าจะสอบผ่านแต่หากไม่ได้
ตระหนักหรือมีความรู้ในภาษาไทยอย่างแท้จริงแล้วก็ไม่เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่ไปสอบแต่อย่างใด

2) การปรากฏกาย

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลอาจสรุปได้ ดังนี้

ก) หน้าตา

แม้ว่าปัจจัยเรื่องหน้าตาจะไม่เป็นปัจจัยหลักสำหรับการเป็นผู้ประกาศข่าว แต่โดยรวมแล้วจำเป็นต้องสามารถอยู่น่ากล้องได้ในระดับที่ผู้ชมมองแล้วเกิดความสะดวกสบายตา โดยเฉพาะผู้ประกาศข่าวที่เป็นผู้หญิงมักต้องเลือกคนที่หน้าตาดี แต่ไม่จำเป็นต้องสวย ขอให้มีความสามารถ คุณค่า อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเรื่องหน้าตาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของผู้ชม โดยเฉพาะคนไทย ซึ่งมักมองผู้ประกาศข่าวเหมือนดาราคูเพื่อความเพลิดเพลินมากกว่าเนื้อหาสาระหรือแก่นของข่าว ซึ่งทัศนคติของผู้ชมดังกล่าวส่งผลให้สถานีโทรทัศน์มีนโยบายคัดเลือกผู้ประกาศข่าวที่มีอายุน้อยเพื่อเป็นการดึงดูดผู้ชมทั้งที่ความจริงแล้วแม้จะมีอายุมากขึ้นแต่ก็ยังมีศักยภาพในการทำงานอยู่

“คนส่วนใหญ่ดูทีวีเพื่อความบันเทิง แล้วเวลาดูผู้
ประกาศข่าวหรือดาราคู อายุมากน้อยก็แก่ไปแล้ว
ไม่อย่างนั้นเราคงไม่เกิดปรากฏการณ์เด็กอายุ 18 ปี เล่นเป็นแม่
หรือว่า อายุ 30 ปี...ซึ่งประเทศอื่นเขาไม่มี เพราะว่าเขาดูที่
เนื้อหาของการนำเสนอ”

“ทำไม CNN เขาถึงมีผู้ประกาศข่าวที่อายุเยอะ ยิ่งอายุ
เยอะยิ่งเจ๋งมาก...มีผู้ประกาศหญิงเยอะแยะมากมาย อย่างเช่น
บอบา-ราร์ วอเตอร์ เนี่ยคนรู้จักทั่วโลก...คือมาจากผู้ประกาศ
ข่าวสาว ๆ หน้าตาจิ้มจิม เขาก็อยู่ อยู่จนกระทั่งตอนนี้ หกสิบกว่า
จะเข้าเจ็ดสิบแล้วก็ผันตัวไปเป็นเจ้าของรายการเอง...ผู้ชายยังมี
ลาร์ คิงส์ ยังมี ปีเตอร์ เจนนิง...ทุกคนก็อยู่นอายุหกสิบเจ็ดสิบ
แต่บ้านเรานี้ยาวน้อยมาก”

สายสวรรค์ ขยันยิ่ง

ข) บุคลิกภาพ

บุคลิกภาพสามารถแบ่งได้เป็นเชิงกายภาพ และ เชิงคุณภาพ บุคลิกภาพในเชิงกายภาพประกอบด้วยบุคลิกหน้าตาที่ดูแล้วเกิดความสบายตา มีน้ำเสียง สีหน้า ท่าทางที่ยิ้มแย้มแจ่มใส การดูแลผิวพรรณหน้าตาให้ดูสดชื่น กระปรี้กระเปร่า รวมทั้งการดูแลเสียง และ สุขภาพโดยรวมของตนเอง ไม่ดื่มเหล้า สูบบุหรี่หรือเที่ยวกลางคืน เป็นต้น

ส่วนบุคลิกเชิงคุณภาพ ได้แก่ การมีจุดยืน ยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพนักข่าว ไม่อ่านข่าวด้วยความลำเอียงหรือวิพากษ์วิจารณ์โดยใส่ความเห็นส่วนตัวลงไป ข่าวและมีจุดยืนทางวิชาชีพ และการมีวินัยในตนเอง

ค) ภาพลักษณ์

การเป็นผู้ประกาศข่าวควรยึดถือว่าการเป็นผู้ประกาศข่าวคืออาชีพหลัก ไม่รับงานอื่นที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือ เช่น ไม่เป็นพิธีเซ็นเตอร์โฆษณา ไม่ทำกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางการเมือง หรือดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ทั้งนี้ การยึดอาชีพผู้ประกาศเพียงอย่างเดียวควรยึดหลักจรรยาบรรณ มีใจเปิดกว้าง มีความเป็นธรรมต่อทุกคนในสังคม และไม่แต่งเติมความเห็นส่วนตัวลงไปในเรื่องข่าว

3) ทักษะในการสื่อสาร

ผู้ประกาศข่าวจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่านและการพูดที่ดี สามารถอ่านออกเสียงควบกล้ำได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

4) ความรอบรู้

ความรอบรู้เป็นสิ่งจำเป็น ผู้ประกาศข่าวควรรหาความรู้ให้มาก อ่านหนังสือมาก และหมั่นฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งค้นคว้าหาความรู้ เนื่องจากสิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ เมื่อมีความรู้ก็จะสามารถเข้าใจประเด็นข่าวได้ รู้ว่าอะไรสำคัญมากน้อย ซึ่งจะนำไปสู่การทำข่าวที่มีประสิทธิภาพและสร้างเสริมความสามารถในการทำงานได้เป็นอย่างดี

5) ประสบการณ์การทำงาน

จากการสัมภาษณ์พบว่าประสบการณ์การทำงานเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเป็นผู้ประกาศข่าว บุคคลที่ไม่ได้เรียนจบมาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์สามารถฝึกฝนประสบการณ์การทำงานได้ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนบท การทำข่าว การพูด เมื่อฝึกฝนจนชำนาญแล้วจะสามารถเป็นนักข่าวที่ดีได้

4.3.2 หลักปฏิบัติของผู้ประกาศข่าวที่ดี

จากการสัมภาษณ์ถึงหลักปฏิบัติของผู้ประกาศข่าวที่ดีจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 คือ สายสวรรค์ ขยันยิ่ง และ กิตติ สิงหาปัด สามารถแบ่งหลักปฏิบัติของการเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดีได้เป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1) เข้าใจและมีจุดยืนในอาชีพผู้ประกาศข่าว

ผู้ประกาศข่าวต้องมีความเข้าใจในจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกาศข่าวอย่างแท้จริง ผู้ประกาศข่าวต้องทำงานได้ 360 องศา ซึ่งหมายความว่า ต้องอ่านข่าวได้ ทำข่าวเป็น สัมภาษณ์ได้ รู้จักกระบวนการทำงานเบื้องหลัง และยึดมั่นในสิ่งที่ทำ ไม่มองอาชีพนี้อย่างฉาบฉวยหรือมองแต่เพียงผิวเผิน นอกจากนี้ ยังต้องมีความรักในอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ยอมรับการถูกวิพากษ์วิจารณ์และเกิดความพยายามที่จะก้าวข้ามความบกพร่องของตนเองได้อีกด้วย

2) มีวินัย

การมีวินัยทำให้ไปทำงานอย่างสม่ำเสมอ ไม่ลางาน ไม่เห็นงานอื่นสำคัญกว่า ทำให้ได้มาปรากฏตัวในช่วงเวลาที่ตนต้องรายงานข่าวทุกๆ ครั้ง ส่งผลให้คนจำได้และกลายเป็นผู้ประกาศที่เป็นที่รู้จัก

“ไม่เคยรับงานในเวลาของตัวเองอ่านข่าวเลย...มีงานที่หลุดมือไปเยอะมาก เยอะมากๆ...ตลอดเวลาสิบปีที่ทำงานมาไม่เคยทำอย่างนั้น ไม่เคยเห็นงานอื่นสำคัญกว่างานในหน้าที่ ถึงแม้ว่าจะได้เงินเยอะกว่าก็ตาม บางทีไปข้างนอกแป๊บเดียวได้ตั้งหลายหมื่น เป็นต้น ซึ่งมันก็ต้องเลือกว่า คุณเป็นใคร คุณทำหน้าที่อะไร”

สายสวรรค์ ขยันยิ่ง

“เมื่อคุณมีชื่อเสียงแล้วระดับหนึ่ง เมื่อมีคนชวนคุณไปทำโน่นทำนี่เต็มไปหมด ผมก็จะรู้สึกว่ามันไหนผมทำได้ ผมทำไม่ได้...ผู้ประกาศเมืองไทยทำได้หมด คุณจะออกเทป หรือจะไปเล่นหนัง เล่นละคร เมืองไทยไม่มีถือด้วยซ้ำไป แต่ผมคิดว่าผมทำไปแล้วมันก็ไม่ดี เพราะมันไม่ใช่อาชีพเรา ผมก็ไม่ไปทำเนื่องจากที่พูดมาทั้งหมดผมอยากอยู่ในอาชีพนี้นานๆ”

กิตติ สิงหาปัด

3) ค้นคว้าหาความรู้

การเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดีควรรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้วยการหาความรู้จากหลายๆทาง เช่น อ่านหนังสือ ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต หรือ ถามผู้รู้ เป็นต้น

ขั้นตอนการพัฒนาตนเอง สามารถกระทำได้ 2 ส่วน ส่วนหนึ่งคือเนื้อหาข่าว การตรวจสอบข่าว การอ่านข่าวและดูข่าวตอนเช้าเพื่อไม่ให้ “ตกข่าว” และทันต่อเหตุการณ์ อีกส่วนหนึ่งคือความรู้ทั่วไปซึ่งถือเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กับตนเอง เช่น การศึกษานวัตกรรม การเข้าร่วมสัมมนา หรือคุณนิทรรศการต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องหมั่นฝึกฝนเรื่องของภาษาและการออกเสียง เพราะคำใหม่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

“ชื่อโรคบางโรคที่จะมาเปลี่ยนต้องไม่เอาเรื่องพวกนี้
เค็ดขาด ตอนแรกเราเรียกว่าไข้หวัดหมู พออีกรุ่งขึ้น
รัฐมนตรีสาธารณสุขให้เปลี่ยน เรามีหน้าที่ที่อยู่หน้าจอตรงนั้น
เราต้องรู้โดยที่ไม่มีใครมาสั่งว่าคุณต้องเปลี่ยนนะ เพราะข่าวมา
ตั้งแต่เมื่อวานตอนเย็นแล้วว่ารัฐมนตรีสาธารณสุขให้เปลี่ยน”

สายสวรรค์ ขยันยิ่ง

4) สร้างเสริมประสบการณ์

การสร้างเสริมประสบการณ์สายอาชีพด้วยการทำงานเป็นผู้สื่อข่าวเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับการเป็นผู้ประกาศข่าว ไม่ว่าจะเริ่มต้นในอาชีพนี้ด้วยการเป็นผู้สื่อข่าวมาก่อน หรือเป็นผู้ประกาศข่าวไปพร้อมๆกับการเป็นผู้สื่อข่าวไปด้วย ทั้งนี้ การสร้างเสริมประสบการณ์เป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งผู้ประกาศข่าวควรมีการพัฒนาทักษะความสามารถของตนเพื่อให้ทำงานได้รอบด้าน การเป็นผู้สื่อข่าวที่ช่วยให้มีโอกาสได้สัมผัสแหล่งข่าว หรือดูที่เกิดเหตุด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่การเกิดความเข้าใจในเนื้อหาข่าวที่ได้อ่าน เมื่อเกิดเหตุการณ์จำเป็นหรือเหตุการณ์สำคัญ ผู้ประกาศก็สามารถทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวได้ นอกจากนี้ การรายงานข่าวจากสถานที่เกิดเหตุการณ์จริงยังเป็นการเสริมภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ประกาศอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ไม่ควรกำหนดเป็นกฎตายตัวว่าผู้ที่จะเป็นผู้ประกาศข่าวได้ต้องเป็นผู้สื่อข่าวมาก่อน สิ่งสำคัญคือการพัฒนาตนเองให้สามารถทำงานได้รอบด้านเมื่อได้เข้ามาเป็นผู้ประกาศข่าวแล้ว

5) มีจรรยาบรรณและยึดมั่นในหลักวิชาชีพ

จากการสัมภาษณ์พบว่า แม้ว่าจะไม่มีหลักจรรยาบรรณของผู้ประกาศข่าวโดยตรง แต่ผู้ประกาศข่าวควรประพฤติปฏิบัติตามหลักการเดียวกับนักข่าว ไม่นำความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวมาไว้ในข่าว หรือนำเสนอข่าวด้วยความลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

